

คำวินิจฉัยของ ศาสตราจารย์ ดร.เสาวนีย์ อัครโรจน์ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๔๕ - ๔๖/๒๕๔๗

วันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๔๗

เรื่อง ศาลปกครองกลางส่งคำโต้แย้งของผู้ฟ้องคดี (นางวิชุดา องค์กรโฆษิต) ในคดีหมายเลขดำที่ ๑๒๐/๒๕๔๕ และของผู้ฟ้องคดี (นายเจริญ สกฤตติ) ในคดีหมายเลขดำที่ ๒๓๘๗/๒๕๔๕ เพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ กรณีพระราชบัญญัติการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๑๑ มาตรา ๒๘ มาตรา ๒๙ และมาตรา ๓๐ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ

ด้วยศาลปกครองกลางส่งคำโต้แย้งของผู้ฟ้องคดี (นางวิชุดา องค์กรโฆษิต) ในคดีหมายเลขดำที่ ๑๒๐/๒๕๔๕ และของผู้ฟ้องคดี (นายเจริญ สกฤตติ) ในคดีหมายเลขดำที่ ๒๓๘๗/๒๕๔๕ เพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ กรณีพระราชบัญญัติการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๑๑ มาตรา ๒๘ มาตรา ๒๙ และมาตรา ๓๐ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ หรือไม่

๑. สรุปข้อเท็จจริง

ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบสรุปความได้ ดังนี้

ในคำร้องที่หนึ่งนั้น นางวิชุดา องค์กรโฆษิต ซึ่งเป็นเจ้าของที่ดินโฉนดเลขที่ ๑๑๕๖๑ ตำบลบางสมัคร อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา เนื้อที่ ๘ ไร่ ๒ งาน ๔๘ ตารางวา ได้ถูกการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย เดินสายไฟฟ้าในที่ดินดังกล่าว โดยการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย ได้ออกประกาศกำหนดเลขสำรวจสายส่งไฟฟ้าขนาด ๒๓๐ กิโลวัตต์ เพื่อเชื่อมโยงแหล่งผลิตไฟฟ้าเข้าสู่ระบบการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยไปยังสถานีไฟฟ้าย่อยคลองใหม่ เมื่อวันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๔๐ และต่อมาการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยได้แจ้งให้ทราบว่าที่ดินของนางวิชุดา องค์กรโฆษิต ตามโฉนดที่ดินเลขที่ดังกล่าวถูกเขตเดินสายไฟฟ้า เนื้อที่ประมาณ ๑ ไร่ ๒ งาน ๔๔.๑ ตารางวา ซึ่งการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย จะออกตรวจสอบทรัพย์สินที่ถูกเขตเดินสายไฟฟ้าและจะจ่ายเงินค่าทดแทนทรัพย์สินให้ต่อไป นางวิชุดา ฯ จึงแจ้งให้การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยเปลี่ยนแนวเขตเดินสายไฟฟ้า แต่การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย แจ้งว่าไม่สามารถดำเนินการได้ ต่อมา

การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย ได้แจ้งให้ นางวิชุดาฯ ไปรับเงินค่าทดแทนที่ดินที่ถูกเขตเดินสายไฟฟ้า เนื้อที่ ๓ ไร่ ๒ งาน ๔๔.๓ ตารางวา ประเภทที่ว่าง เป็นเงิน ๑๗,๑๒๕,๕๕๐ บาท แต่นางวิชุดาฯ ไม่ไปรับเงินค่าทดแทนดังกล่าว การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยจึงมีหนังสือที่ กฟผ. F ๘๖๐๑/๒๒๕๐๓ ลงวันที่ ๑๑ มิถุนายน ๒๕๔๔ แจ้ง นางวิชุดาฯ ว่าได้นำเงินค่าทดแทน จำนวน ๑๗,๑๒๕,๕๕๐ บาท ไปฝากไว้ ณ ธนาคารออมสินเพื่อให้นางวิชุดาฯ ไปรับ หากนางวิชุดาฯ ไม่พอใจเงินค่าทดแทนจำนวนดังกล่าว นางวิชุดาฯ ก็มีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลได้ภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่ได้รับหนังสือดังกล่าว

นางวิชุดาฯ เห็นว่า ประกาศของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย เรื่องการกำหนดเขตสำรวจเพื่อเชื่อมโยงแหล่งผลิตไฟฟ้าเข้าสู่ระบบการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยไปยังสถานีย่อย คลองใหม่ ที่อาศัยอำนาจตามมาตรา ๒๘ แห่งพระราชบัญญัติการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๑๑ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๓๕ และเรื่องข้อกำหนดเขตเดินสายไฟฟ้าที่อาศัยอำนาจตามมาตรา ๒๕ มาตรา ๓๑ และมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๑๑ มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๕ ประกอบกับมาตรา ๓๑ วรรคสาม มาตรา ๓๕ มาตรา ๔๘ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๕๐ ของรัฐธรรมนูญ บัญญัติให้การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยกระทำได้นั้น บทบัญญัติมาตรา ๒๘ และมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวจึงเป็นบทบัญญัติที่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ เนื่องจากการที่การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย จะเข้าไปครอบครองทรัพย์สินของนางวิชุดาฯ ได้ก็โดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๔๕ ของรัฐธรรมนูญ โดยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ แต่ตามพระราชบัญญัติการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยฯ ไม่มีบทบัญญัติใดกำหนดวิธีการเวนคืนหรือถือเสมือนการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ไว้ และในการออกประกาศข้อกำหนดเขตเดินสายไฟฟ้า การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยได้อ้างมาตรา ๔๘ วรรคหนึ่ง ของรัฐธรรมนูญ ซึ่งนางวิชุดาฯ เห็นว่า การใช้สิทธิของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยตามบทบัญญัติดังกล่าวนี้แม้กฎหมายจะให้อำนาจไว้ แต่ก็มิได้บัญญัติว่าการจำกัดสิทธินั้นทำเพื่อการใดบ้าง จึงต้องอยู่ภายใต้บังคับมาตรา ๒๕ วรรคหนึ่ง ของรัฐธรรมนูญ ซึ่งให้อำนาจรัฐตรากฎหมายจำกัดสิทธิได้ แต่ต้องกระทำเท่าที่จำเป็นและจะกระทบกระเทือนสิทธิและเสรีภาพนั้นมิได้ ดังนั้น บทบัญญัติมาตรา ๒๘ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๓๐ แห่งพระราชบัญญัติการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย

พ.ศ. ๒๕๑๑ ที่ให้อำนาจแก่การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย อย่างกว้างขวางโดยไม่มีขอบเขต จึงเป็นบทบัญญัติที่จำกัดสิทธิและเสรีภาพเกินความจำเป็นและกระทบกระเทือนสาระสำคัญของสิทธิและเสรีภาพ และขัดต่อบทบัญญัติมาตรา ๒๕ วรรคหนึ่ง มาตรา ๔๘ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๔๕ ของรัฐธรรมนูญ

ด้วยเหตุดังกล่าว นางวิชุดา ฯ โดยนายสุกรีพ มีนุ่น หรือนางสาวสมใจ เลิศพิทยานุกูล ผู้รับมอบอำนาจ จึงได้ยื่นฟ้องคดีการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยต่อศาลปกครองกลาง เป็นคดีหมายเลขดำที่ ๑๒๐/๒๕๔๕ แต่ก่อนที่ศาลปกครองจะพิจารณาคดี นางวิชุดา ฯ ขอให้ศาลปกครองส่งความเห็นของตนดังกล่าวตามทางการเพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยต่อไป ตามมาตรา ๒๖๔ วรรคหนึ่ง ของรัฐธรรมนูญ

ศาลปกครองกลางได้ตรวจคำฟ้องแล้วเห็นว่า เป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับความรับผิดชอบอื่นของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมายจึงอยู่ในอำนาจของศาลปกครองที่จะรับไว้พิจารณา แต่คดีนี้ผู้ฟ้องเห็นว่าบทบัญญัติมาตรา ๒๘ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๓๐ แห่งพระราชบัญญัติการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๑๑ ได้ให้อำนาจแก่การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยอย่างกว้างขวางโดยไม่มีขอบเขต จึงเป็นบทบัญญัติที่จำกัดสิทธิและเสรีภาพเกินความจำเป็นและกระทบกระเทือนสาระสำคัญของสิทธิและเสรีภาพ ซึ่งขัดหรือแย้งต่อบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ วรรคหนึ่ง มาตรา ๔๘ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๔๕ และยังไม่ปรากฏว่าเคยมีคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวกับบทบัญญัติดังกล่าว ศาลปกครองกลางจึงรอการพิจารณาพิพากษาคดีไว้ชั่วคราวและส่งความเห็นของผู้ฟ้องคดีที่ว่าบทบัญญัติของกฎหมายดังกล่าวมีข้อความขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญตามทางการเพื่อศาลรัฐธรรมนูญจะได้พิจารณาวินิจฉัยต่อไป

ในคำร้องที่สองนั้น นายเจริญ สกุลดี ซึ่งเป็นเจ้าของที่ดิน โฉนดเลขที่ ๑๑๗๐๓ เลขที่ดินที่ ๑๐๕ โฉนดเลขที่ ๑๑๖๕๘ เลขที่ดินที่ ๖๕ และเป็นเจ้าของที่ดินร่วมกับบุคคลอื่น ตามโฉนดเลขที่ ๑๑๗๐๔ เลขที่ดินที่ ๑๐๖ ซึ่งที่ดินทั้งสามโฉนด ตั้งอยู่ที่ หมู่ ๕ ตำบลบึงน้ำรักษ์ อำเภอบางน้ำเปรี้ยว จังหวัดฉะเชิงเทรา ได้ถูกรับการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย และบริวารบุกรุกเข้าไปในที่ดินของตนโดยเข้าไปใช้ประโยชน์ ก่อสร้างไฟฟ้าและเดินสายไฟฟ้าแรงสูงในที่ดิน โดยมีได้รับความยินยอมของนายเจริญ ฯ และนายเจริญ ฯ ได้ทำหนังสือคัดค้านการดำเนินการของการไฟฟ้า

ฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยต่อคณะกรรมการการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยแต่คณะกรรมการการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยมิได้วินิจฉัยหนังสือคัดค้านของนายเจริญ ฯ ตามมาตรา ๒๕ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๑๑

นายเจริญ ฯ จึงฟ้องคดีการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยเป็นจำเลยที่ ๑ นายสมชัย ฤชุพันธุ์ ในฐานะประธานคณะกรรมการการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยเป็นจำเลยที่ ๒ นายวิทยา กษรัภัส ในฐานะอดีตผู้ว่าการการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยเป็นจำเลยที่ ๓ นายสิทธิพร รัตโนภาส ในฐานะผู้ว่าการการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยเป็นจำเลยที่ ๔ ต่อศาลปกครองกลาง เป็นคดีหมายเลขดำที่ ๒๓๘๗/๒๕๔๕ โดยอ้างเหตุผลต่าง ๆ รวมทั้งการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยได้บุกรุกเข้าไปใช้ประโยชน์ในที่ดินของนายเจริญ ฯ โดยอ้างว่ามีอำนาจตามพระราชบัญญัติการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๑๑ แต่นายเจริญ ฯ เห็นว่ามาตรา ๒๕ (๑) (๒) และ (๓) มาตรา ๓๒ และมาตรา ๕๖ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวไม่ใช่กฎหมายที่ให้อำนาจการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ แต่เป็นบทบัญญัติที่ให้อำนาจการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยไว้กว้างกว่าอำนาจเวนคืนตามพระราชบัญญัติการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๐ และรัฐธรรมนูญ เนื่องจากให้การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยมีอำนาจบุกรุกเข้าไปใช้ที่ดินของเอกชนโดยไม่ต้องเวนคืน จึงเป็นการขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๘ เพราะไปละเมิดสิทธิของบุคคลในทรัพย์สินที่รัฐธรรมนูญคุ้มครองตามมาตรา ๔๕ และขัดต่อมาตรา ๒๖ และมาตรา ๒๗ เพราะเป็นบทบัญญัติที่ใช้อำนาจโดยไม่คำนึงถึงสิทธิตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ และไปยกเลิกบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญที่กำหนดให้องค์กรของรัฐทุกองค์กรมีหน้าที่ให้ความคุ้มครองสิทธิที่รัฐธรรมนูญรับรอง ดังนั้น เมื่อศาลปกครองกลางจะใช้บทบัญญัติมาตรา ๒๕ (๑) (๒) และ (๓) แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวบังคับแก่คดีนี้ จึงขอให้ศาลปกครองกลางส่งความเห็นของตนให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย

ศาลปกครองกลางได้ตรวจคำฟ้องแล้วเห็นว่า คดีนี้ผู้ฟ้องอ้างว่าบทบัญญัติมาตรา ๒๕ วรรคหนึ่ง (๑) (๒) และ (๓) แห่งพระราชบัญญัติการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๑๑ ได้บัญญัติให้อำนาจการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย อย่างกว้างขวางโดยไม่มีขอบเขต ซึ่งขัดหรือแย้งต่อบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ มาตรา ๔๘ และมาตรา ๔๕ และยังไม่ปรากฏว่าเคยมีคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวกับบทบัญญัตินี้ดังกล่าว ศาลปกครองกลางจึงรอ

การพิจารณาพิพากษาคดีไว้ชั่วคราวและส่งความเห็นของผู้ฟ้องคดีที่ว่าบทบัญญัติของกฎหมายดังกล่าว มีข้อความขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญตามทางการเพื่อศาลรัฐธรรมนูญจะได้พิจารณาวินิจฉัยต่อไป

๒. การดำเนินการของศาลรัฐธรรมนูญ

ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้รับคำร้องไว้ดำเนินการและรับไว้พิจารณาวินิจฉัย และเนื่องจาก คำร้องทั้งสองมีประเด็นที่อ้างเป็นอย่างเดียวกัน คือ เป็นกรณีที่คู่ความในศาลปกครองขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยในประเด็นเดียวกัน จึงให้รวมพิจารณาเข้าด้วยกันและวินิจฉัยพร้อมกัน

๓. ประเด็นที่ต้องพิจารณาวินิจฉัยและคำวินิจฉัย

กรณีนี้มีประเด็นที่ต้องพิจารณาวินิจฉัยว่า พระราชบัญญัติการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๑๑ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๒๘ และมาตรา ๓๐ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ มาตรา ๔๘ และมาตรา ๔๙ หรือไม่ และพระราชบัญญัติการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๑๑ มาตรา ๒๕ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ มาตรา ๔๘ และ มาตรา ๔๙ หรือไม่

ตามประเด็นดังกล่าว มีหลักกฎหมายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

มาตรา ๒๖ บัญญัติว่า

“การใช้อำนาจโดยองค์กรของรัฐทุกองค์กร ต้องคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิและ เสรีภาพตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้”

มาตรา ๒๗ บัญญัติว่า

“สิทธิและเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญนี้รับรองไว้โดยชัดแจ้ง โดยปริยาย หรือโดยคำวินิจฉัยของ ศาลรัฐธรรมนูญ ย่อมได้รับความคุ้มครองและผูกพันรัฐสภา คณะรัฐมนตรี ศาล และองค์กรอื่น ของรัฐโดยตรงในการตรากฎหมาย การใช้บังคับกฎหมายและการตีความกฎหมายทั้งปวง”

มาตรา ๒๘ บัญญัติว่า

“การจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้จะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัย อำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายเฉพาะเพื่อการที่รัฐธรรมนูญนี้กำหนดไว้และเท่าที่จำเป็นเท่านั้นและ จะกระทบกระเทือนสาระสำคัญของสิทธิและเสรีภาพนั้นมิได้”

กฎหมายตามวรรคหนึ่งต้องมีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไปและไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีใดกรณีหนึ่งหรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเจาะจง ทั้งต้องระบุบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจในการตรากฎหมายนั้นด้วย

บทบัญญัติวรรคหนึ่งและวรรคสองให้นำมาใช้บังคับกับกฎหรือข้อบังคับที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายด้วย โดยอนุโลม”

มาตรา ๔๘ บัญญัติว่า

“สิทธิของบุคคลในทรัพย์สินย่อมได้รับความคุ้มครอง ขอบเขตแห่งสิทธิและการจำกัดสิทธิ เช่นว่านี้ ย่อมเป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ

การสืบทอดย่อมได้รับความคุ้มครอง สิทธิของบุคคลในการสืบทอดย่อมเป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ”

มาตรา ๔๙ บัญญัติว่า

“การเวนคืนอสังหาริมทรัพย์จะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย เฉพาะเพื่อการอันเป็นสาธารณูปโภค การอันจำเป็นในการป้องกันประเทศ การได้มาซึ่งทรัพยากรธรรมชาติ การผังเมือง การส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม การพัฒนาการเกษตรหรือการอุตสาหกรรม การปฏิรูปที่ดิน หรือเพื่อประโยชน์สาธารณะอย่างอื่น และต้องชดเชยค่าทดแทนที่เป็นธรรมภายในเวลาอันควรแก่เจ้าของตลอดจนผู้ทรงสิทธิบรรดาที่ได้รับความเสียหายในการเวนคืนนั้น ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ

การกำหนดค่าทดแทนตามวรรคหนึ่ง ต้องกำหนดให้อย่างเป็นธรรมโดยคำนึงถึงราคาซื้อขายกันตามปกติ การได้มา สภาพและที่ตั้งของอสังหาริมทรัพย์และความเสียหายของผู้ถูกเวนคืน

กฎหมายเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ต้องระบุวัตถุประสงค์แห่งการเวนคืนและกำหนดระยะเวลาการเข้าชื่ออสังหาริมทรัพย์ไว้ให้ชัดเจน ถ้ามิได้ใช้เพื่อการนั้นภายในระยะเวลาที่กำหนดดังกล่าว ต้องคืนให้เจ้าของเดิมหรือทายาท

การคืนอสังหาริมทรัพย์ให้เจ้าของเดิมหรือทายาทตามวรรคสามและการเรียกคืนค่าทดแทนที่ชดเชยไป ให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ”

พระราชบัญญัติการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๓๕

มาตรา ๒๘ บัญญัติว่า

“เพื่อประโยชน์ในการสำรวจเพื่อหาแหล่งพลังงานตามมาตรา ๖ (๒) หรือเพื่อหาสถานที่สำหรับใช้ในกิจการตามมาตรา ๕ (๔) หรือเพื่อสร้างและบำรุงรักษาระบบไฟฟ้าให้พนักงานหรือลูกจ้างมีอำนาจที่จะใช้สอยหรือเข้าครอบครองอสังหาริมทรัพย์ในความครอบครองของบุคคลใด ๆ ซึ่งมีใช้เคหสถานเป็นการชั่วคราวภายใต้เงื่อนไข ดังต่อไปนี้

(๑) การใช้สอยหรือเข้าครอบครองนั้นเป็นการจำเป็นสำหรับการสำรวจระบบไฟฟ้าหรือการป้องกันอันตราย หรือความเสียหายที่จะเกิดแก่ระบบไฟฟ้า การสำรวจเพื่อหาแหล่งพลังงานตามมาตรา ๖ (๒) หรือเพื่อหาสถานที่สำหรับใช้ในกิจการตามมาตรา ๕ (๔) หรือการบำรุงรักษาระบบไฟฟ้า

(๒) ได้แจ้งหรือประกาศให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอสังหาริมทรัพย์หรือผู้ทรงสิทธิอื่นทราบล่วงหน้า ดังต่อไปนี้

(ก) ในการสำรวจระบบไฟฟ้า หรือการป้องกันอันตราย หรือความเสียหายที่จะเกิดแก่ระบบไฟฟ้า หรือการบำรุงรักษาระบบไฟฟ้า ให้แจ้งเป็นหนังสือให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอสังหาริมทรัพย์หรือผู้ทรงสิทธิอื่นทราบล่วงหน้าเป็นการเฉพาะรายภายในเวลาอันสมควรแต่ไม่น้อยกว่าสามวัน

(ข) ในการสำรวจทั่วไปเพื่อเลือกแนวหรือที่ตั้งระบบไฟฟ้าหรือเพื่อหาแหล่งพลังงานตามมาตรา ๖ (๒) หรือเพื่อหาสถานที่สำหรับใช้ในกิจการตามมาตรา ๕ (๔) ที่เหมาะสมให้ประกาศกำหนดเขตสำรวจไว้ ณ ที่ว่าการอำเภอหรือกิ่งอำเภอหรือสำนักงานเขต และที่ทำการตำบลหรือแขวงซึ่งอสังหาริมทรัพย์นั้นตั้งอยู่ และในราชกิจจานุเบกษาก่อนวันสำรวจไม่น้อยกว่าสามสิบวัน

(ค) ในการสำรวจเฉพาะแห่งภายหลังที่เลือกแนวที่ตั้งระบบไฟฟ้า หรือหาแหล่งพลังงานตามมาตรา ๖ (๒) หรือหาสถานที่สำหรับใช้ในกิจการตามมาตรา ๕ (๔) ที่เหมาะสมได้แล้ว หากเจ้าของหรือผู้ครอบครองอสังหาริมทรัพย์หรือผู้ทรงสิทธิอื่นมิได้อาศัยอยู่ในเขตตำบลหรือแขวงที่กำลังสำรวจอยู่ และเป็นกรณีที่จะต้องสำรวจโดยเร่งด่วนให้ประกาศกำหนดเขตสำรวจไว้ ณ ที่ว่าการอำเภอหรือกิ่งอำเภอหรือสำนักงานเขต ที่ทำการตำบลหรือแขวง และที่ทำการผู้ใหญ่บ้านซึ่งอสังหาริมทรัพย์นั้นตั้งอยู่ ก่อนวันสำรวจไม่น้อยกว่าสามสิบวัน

ในการปฏิบัติตามมาตรานี้ให้พนักงานหรือลูกจ้างแสดงบัตรประจำตัวเมื่อบุคคลผู้เกี่ยวข้องร้องขอ ถ้ามีความเสียหายเกิดขึ้นแก่เจ้าของหรือผู้ครอบครองอสังหาริมทรัพย์หรือผู้ทรงสิทธิอื่น เนื่องจากการกระทำของพนักงานหรือลูกจ้าง บุคคลนั้นย่อมเรียกค่าทดแทนจาก กฟผ. ได้ และถ้าไม่สามารถตกลงกันในจำนวนค่าทดแทนให้นำมาตรา ๓๐ และมาตรา ๓๐ ทวิ มาใช้บังคับโดยอนุโลม”

มาตรา ๓๐ บัญญัติว่า

“ให้ กฟผ. จ่ายเงินค่าทดแทนตามความเป็นธรรมแก่เจ้าของหรือผู้ครอบครองทรัพย์สินหรือผู้ทรงสิทธิอื่นในกรณีดังต่อไปนี้

- (๑) การใช้ที่ดินปักหรือตั้งเสาเพื่อเดินสายส่งไฟฟ้าหรือสายจำหน่ายไฟฟ้า
- (๒) การใช้ที่ดินปักหรือตั้งสถานีไฟฟ้าย่อยหรืออุปกรณ์อื่น
- (๓) การใช้ที่ดินที่ประกาศกำหนดเป็นเขตเดินสายไฟฟ้า
- (๔) การกระทำตามมาตรา ๒๕ (๑)

ในกรณีที่เจ้าของหรือผู้ครอบครองทรัพย์สินหรือผู้ทรงสิทธิอื่นไม่ยินยอมตกลงในจำนวนเงินค่าทดแทนที่ กฟผ. กำหนด หรือหาตัวเจ้าของหรือผู้ครอบครองทรัพย์สินหรือผู้ทรงสิทธิอื่นไม่พบ ให้ กฟผ. นำเงินจำนวนดังกล่าวไปวางไว้ต่อศาลหรือสำนักงานวางทรัพย์หรือฝากไว้กับธนาคารออมสิน ในชื่อของเจ้าของหรือผู้ครอบครองทรัพย์สินหรือผู้ทรงสิทธิอื่น โดยแยกฝากเป็นบัญชีเฉพาะราย และถ้ามีดอกเบียหรือดอกเบี้ยใดเกิดขึ้นเนื่องจากการฝากเงินนั้น ให้ตกเป็นสิทธิแก่เจ้าของหรือผู้ครอบครองทรัพย์สินหรือผู้ทรงสิทธิอื่นนั้นด้วย

เมื่อ กฟผ. นำเงินค่าทดแทนไปวางไว้ต่อศาลหรือสำนักงานวางทรัพย์หรือฝากไว้กับธนาคารออมสินตามวรรคสองแล้ว ให้ กฟผ. มีหนังสือแจ้งให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองทรัพย์สินหรือผู้ทรงสิทธิอื่นทราบโดยส่งทางไปรษณีย์ตอบรับ ในกรณีหาตัวเจ้าของหรือผู้ครอบครองทรัพย์สินหรือผู้ทรงสิทธิอื่นไม่พบ ให้ประกาศในหนังสือพิมพ์รายวันที่มีจำหน่ายในท้องถิ่นอย่างน้อยสามวันติดต่อกัน เพื่อให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองทรัพย์สินหรือผู้ทรงสิทธิอื่นทราบ

หลักเกณฑ์และวิธีการในการนำเงินค่าทดแทนไปวางต่อศาลหรือสำนักงานวางทรัพย์หรือฝากไว้กับธนาคารออมสินและวิธีการในการรับเงินค่าทดแทนดังกล่าวให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด”

มาตรา ๓๐ ทวิ บัญญัติว่า

“ในกรณีที่เจ้าของหรือผู้ครอบครองทรัพย์สินหรือผู้ทรงสิทธิอื่นไม่พอใจในจำนวนเงินค่าทดแทนที่ กฟผ. กำหนด ไม่ว่าจะบุคคลนั้นจะรับหรือไม่รับเงินค่าทดแทนที่ กฟผ. วางไว้หรือฝากไว้ให้มีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่ กฟผ. ได้ดำเนินการตามมาตรา ๓๐ วรรคสามแล้ว

การฟ้องคดีต่อศาลตามวรรคหนึ่งไม่เป็นเหตุให้การครอบครองหรือใช้สิทธิห้ามทรัพย์สิน การรื้อถอนโรงเรือนหรือการทำลายสิ่งอื่นที่สร้างขึ้นหรือทำขึ้นหรือการดำเนินการใด ๆ ของพนักงานหรือลูกจ้างต้องระงับลง

ในกรณีที่ศาลวินิจฉัยให้ชำระเงินค่าทดแทนเพิ่มขึ้น ให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองทรัพย์สินหรือผู้ทรงสิทธิอื่นได้รับดอกเบี้ยในอัตราสูงสุดของดอกเบี้ยเงินฝากประเภทฝากประจำของธนาคารออมสินในจำนวนเงินที่เพิ่มขึ้น ทั้งนี้ นับแต่วันที่ต้องมีการจ่าย วางหรือฝากเงินค่าทดแทนนั้น

ในกรณีที่เจ้าของหรือผู้ครอบครองทรัพย์สินหรือผู้ทรงสิทธิอื่นพอใจและได้รับเงินค่าทดแทนไปแล้ว หรือมิได้ฟ้องคดีเรียกเงินค่าทดแทนต่อศาลภายในระยะเวลาตามวรรคหนึ่ง หรือได้แจ้งเป็นหนังสือสละสิทธิไม่รับเงินค่าทดแทนดังกล่าว ผู้ใดจะเรียกร้องเงินค่าทดแทนนั้นอีกไม่ได้”

พระราชบัญญัติการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๑๑

มาตรา ๒๕ บัญญัติว่า

“ในการส่งและการจำหน่ายพลังงานไฟฟ้า ให้ กฟผ. มีอำนาจ

(๑) เดินสายส่งไฟฟ้าหรือจำหน่ายไฟฟ้าไปได้ เหนือ ตามหรือข้ามพื้นดินของบุคคลใด ปึกหรือตั่งเสา สถานีไฟฟ้าย่อยหรืออุปกรณ์อื่น ลงในหรือบนพื้นดินของบุคคลใดซึ่งมิใช่เป็นที่ตั้งโรงเรือน

(๒) ประกาศกำหนดเขตเดินสายไฟฟ้าเพื่อประโยชน์แห่งความปลอดภัยในการส่งพลังงานไฟฟ้า โดยประกาศไว้ ณ ที่ว่าการอำเภอแห่งท้องที่ซึ่งที่ดินนั้นตั้งอยู่ และจัดทำเครื่องหมายแสดงไว้ในที่ที่ประกาศกำหนดเขตนั้นตามสมควร

(๓) รื้อถอนโรงเรือนหรือทำลายสิ่งอื่นที่สร้างขึ้นหรือทำขึ้น หรือทำลาย หรือตัดฟัน ตัดต้น กิ่ง หรือรากของต้นไม้หรือพืชผลในเขตเดินสายไฟฟ้า

ก่อนที่จะดำเนินการตาม (๑) หรือ (๓) ให้ กฟผ. แจ้งเป็นหนังสือให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องทราบ เจ้าของหรือผู้ครอบครองทรัพย์สินนั้นอาจยื่นคำร้องแสดงเหตุที่ไม่สมควรทำเช่นนั้น ไปยังคณะกรรมการเพื่อวินิจฉัย ภายในกำหนดสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งคำวินิจฉัยของคณะกรรมการให้เป็นที่สุด”

พิจารณาแล้วเห็นว่า รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ มาตรา ๔๘ มาตรา ๔๙ บัญญัติเป็นหลักการที่ให้ความคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย ซึ่งจะต้องมีศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ มีสิทธิและเสรีภาพตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ และมีข้อยกเว้นของหลักการดังกล่าวในกรณีที่มีความจำเป็นแต่ต้องมีการจ่ายค่าทดแทนที่เป็นธรรมแก่บุคคลที่ได้รับผลกระทบจากการกระทำของรัฐหรือองค์กรของรัฐ ดังนี้

มาตรา ๒๖ บัญญัติวางหลักไว้ว่าการใช้อำนาจโดยองค์กรของรัฐทุกองค์กรต้องคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ คือ ต้องปฏิบัติต่อมนุษย์อย่างเป็นมนุษย์ จะปฏิบัติต่อมนุษย์โดยมีการกระทำเหมือนปฏิบัติต่อสัตว์มิได้

มาตรา ๒๗ บัญญัติวางหลักไว้ว่าประชาชนมีสิทธิและเสรีภาพตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ และสิทธิและเสรีภาพที่รับรองไว้ในรัฐธรรมนูญย่อมได้รับความคุ้มครองและผูกพันองค์กรของรัฐในการตรากฎหมาย การใช้บังคับกฎหมายและการตีความกฎหมาย

มาตรา ๒๘ บัญญัติวางหลักการไว้ว่าการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้จะกระทำมิได้

อย่างไรก็ตามแม้จะมีหลักการว่าการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้จะกระทำมิได้ แต่ก็มีข้อยกเว้นไว้ว่าอาจมีการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลดังกล่าวได้ โดยอาศัยบทบัญญัติแห่งกฎหมาย คือ ต้องมีกฎหมายเฉพาะบัญญัติไว้ ซึ่งจะต้องตราทำที่จำเป็นและจะกระทบกระเทือนสาระสำคัญของสิทธิและเสรีภาพมิได้และกฎหมายนั้นต้องมีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไป ไม่ใช่บังคับแก่กรณีใดกรณีหนึ่งหรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่ง และต้องระบอบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจในการตรากฎหมายนั้นด้วย

มาตรา ๔๘ บัญญัติถึงสิทธิของบุคคลในทรัพย์สิน กล่าวคือ สิทธิที่เกี่ยวกับทรัพย์สินของบุคคลย่อมได้รับความคุ้มครองแต่อาจมีการจำกัดขอบเขตของสิทธิได้โดยเป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ

มาตรา ๔๕ วางหลักการไว้ว่า จะมีการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ได้ เว้นแต่อาศัยอำนาจกฎหมายเฉพาะและจำเป็นเพื่อประโยชน์สาธารณะและต้องชดใช้ค่าทดแทนที่เป็นธรรมในเวลาอันสมควร

ส่วนพระราชบัญญัติการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย ฯ มาตรา ๒๘ มาตรา ๒๙ และมาตรา ๓๐ เป็นเรื่องการกำหนดขอบเขตแห่งสิทธิและการจำกัดสิทธิของเจ้าของอสังหาริมทรัพย์ หรือผู้ครอบครองอสังหาริมทรัพย์ในการที่การไฟฟ้าฝ่ายผลิตจะเข้าไปในอสังหาริมทรัพย์เพื่อดำเนินการสำรวจ เดินสายไฟฟ้า บำรุงรักษาระบบไฟฟ้า และการใช้ประโยชน์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อประโยชน์ในการสำรวจหาแหล่งพลังงาน สถานการณ์สำหรับการใช้ในกิจการหรือเพื่อสร้างและบำรุงรักษาระบบไฟฟ้า โดยมีการจ่ายค่าชดเชยให้แก่เจ้าของหรือผู้ครอบครองอสังหาริมทรัพย์ที่ได้รับผลกระทบ ดังนี้

มาตรา ๒๘ บัญญัติขึ้นเพื่อประโยชน์ในการสำรวจเพื่อหาแหล่งพลังงาน สถานที่สำหรับใช้ในการดำเนินการ สร้างและบำรุงรักษาระบบไฟฟ้า โดยให้อำนาจพนักงานหรือลูกจ้างของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยเข้าไปใช้สอยหรือครอบครองอสังหาริมทรัพย์ในความครอบครองของบุคคลใด ๆ อันมิใช่เคหสถานเป็นการชั่วคราวตามเงื่อนไขที่บัญญัติไว้

มาตรา ๒๙ บัญญัติให้อำนาจในกรณีที่มีการไฟฟ้าฝ่ายผลิตจำเป็นต้องกระทำการใด ๆ อันจำเป็นสำหรับการปฏิบัติงานของการไฟฟ้าฝ่ายผลิต กล่าวคือ ในการเดินสายไฟฟ้า กำหนดเขตสายไฟฟ้า และเดินสายไฟฟ้า ซึ่งเป็นการให้อำนาจเพื่อดำเนินการต่าง ๆ ดังกล่าวอย่างกว้างขวาง เช่น เดินสายส่งไฟฟ้าหรือสายจำหน่ายไฟฟ้าไปได้ เหนือ ตามหรือข้ามพื้นดินของบุคคลใด ปักหรือตั้งเสา สถานีไฟฟ้าย่อยหรืออุปกรณ์อื่นลงในหรือบนพื้นดินของบุคคลใดซึ่งมิใช่เป็นที่ตั้งของโรงเรือน ประกาศกำหนดเขตเดินสายไฟฟ้าเพื่อประโยชน์แห่งความปลอดภัยในการส่งพลังงานไฟฟ้า และรื้อถอนโรงเรือนหรือทำลายสิ่งอื่นที่สร้างขึ้นหรือทำขึ้น หรือทำลาย หรือตัดฟัน ตัดต้น กิ่ง หรือรากของต้นไม้ หรือพืชผลในเขตเดินสายไฟฟ้า โดยการไฟฟ้าฝ่ายผลิตเพียงแจ้งเป็นหนังสือไปยังเจ้าของหรือผู้ครอบครองทรัพย์สินทราบ และหากเจ้าของหรือผู้ครอบครองทรัพย์สินไม่พอใจก็มีอำนาจเพียงยื่นคำร้องคัดค้านไปยังคณะกรรมการเพื่อวินิจฉัยภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งและคำวินิจฉัยของคณะกรรมการดังกล่าวนั้นเป็นที่สุด

ส่วนมาตรา ๓๐ บัญญัติเรื่องการจ่ายเงินค่าทดแทนอย่างเป็นธรรมของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยให้แก่เจ้าของหรือผู้ครอบครองทรัพย์สินหรือผู้ทรงสิทธิอื่น ในกรณีที่ต้องดำเนินการ

ตามมาตรา ๒๕ ซึ่งยังไม่ถึงขั้นที่ต้องเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ เช่น ต้องมีการใช้ที่ดินสำหรับการปักตั้งเสาเพื่อเดินสายส่งไฟฟ้าหรือสายจำหน่ายไฟฟ้า การใช้ที่ดินเพื่อปักหรือตั้งสถานีไฟฟ้าย่อยหรืออุปกรณ์อื่น การใช้ที่ดินประกาศกำหนดเป็นเขตเดินสายไฟฟ้าและการรื้อถอนโรงเรือนหรือทำลายต้นไม้ในที่ดินเพื่อประโยชน์ต่าง ๆ ดังกล่าว โดยการจ่ายเงินค่าทดแทนดังกล่าวมีลักษณะที่ค่อนข้างบังคับ กล่าวคือ หากเจ้าของที่ดินหรือผู้ครอบครองทรัพย์สินที่ถูกใช้ประโยชน์ไม่ยอมรับเงินค่าทดแทนหรือไม่สามารถตกลงเรื่องเงินค่าทดแทนได้ การไฟฟ้าฝ่ายผลิตมีอำนาจนำเงินค่าทดแทนไปวางไว้ที่ศาลหรือที่สำนักงานวางทรัพย์หรือฝากไว้กับธนาคารออมสินในชื่อเจ้าของหรือผู้ครอบครองทรัพย์สินหรือผู้ทรงสิทธิอื่น แยกเป็นบัญชีเฉพาะราย และแจ้งประกาศให้บุคคลเหล่านั้น ซึ่งถือได้ว่าการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยได้ดำเนินการชดเชยสำหรับการใช้ที่ดินแล้ว

อย่างไรก็ตามหากผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการกระทำของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยไม่พอใจกับจำนวนเงินค่าทดแทนที่ได้รับ บุคคลดังกล่าวก็มีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลที่มีเขตอำนาจได้ภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่ กพผ. ได้ดำเนินการตามมาตรา ๓๐ เพื่อให้ศาลกำหนดค่าทดแทนให้ใหม่ได้ตามมาตรา ๓๐ ทวิ

ดังนั้น แม้มาตรา ๒๘ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๓๐ แห่งพระราชบัญญัติการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย ฯ เป็นกฎหมายซึ่งจำกัดขอบเขตแห่งสิทธิและเสรีภาพของเจ้าของอสังหาริมทรัพย์หรือผู้ครอบครองอสังหาริมทรัพย์หรือผู้ทรงสิทธิอื่น ที่ได้รับผลกระทบจากการดำเนินการของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย แต่ก็สามารถกระทำได้ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๔๘ และได้คำนึงถึงศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ สิทธิและเสรีภาพของผู้ได้รับผลกระทบ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ และมาตรา ๒๗ แล้ว เนื่องจากเป็นกฎหมายที่บัญญัติให้มีการกระทำเท่าที่จำเป็น ใช้บังคับเป็นการทั่วไปเพื่อประโยชน์สาธารณะ และให้มีการจ่ายค่าทดแทนที่เป็นธรรมตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ เพียงแต่ทางปฏิบัติอาจมีปัญหาในเรื่องการจ่ายค่าทดแทนที่ผู้ได้รับผลกระทบมีความรู้สึกว่าเป็นธรรมต่อตน เช่น เนื่องจากไม่สามารถใช้ประโยชน์จากอสังหาริมทรัพย์ได้ในขณะที่ได้รับค่าทดแทนเพียงบางส่วนซึ่งไม่เต็มตามราคาของอสังหาริมทรัพย์ที่ได้รับผลกระทบนั้น แต่ผู้ได้รับผลกระทบดังกล่าวยังมีสิทธิฟ้องคดีการไฟฟ้าฝ่ายผลิตต่อศาลที่มีเขตอำนาจภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่การไฟฟ้าฝ่ายผลิตได้ดำเนินการจ่ายค่าทดแทน เพื่อให้ศาลกำหนดค่าทดแทนให้ใหม่ได้ ตามมาตรา ๓๐ ทวิ จึงไม่ขัด

หรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ และมาตรา ๔๘ ส่วนมาตรา ๔๙ นั้นไม่เกี่ยวข้องกับ
เนื่องจากไม่มีการเวนคืนทรัพย์สินแต่อย่างใด

ด้วยเหตุผลต่าง ๆ ดังกล่าว จึงวินิจฉัยว่า พระราชบัญญัติการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย
พ.ศ. ๒๕๑๑ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (ฉบับที่ ๕)
พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๒๘ และมาตรา ๓๐ ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๘ มาตรา ๔๘
และมาตรา ๔๙ และพระราชบัญญัติการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๑๑ มาตรา ๒๘
ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ มาตรา ๔๘ และมาตรา ๔๙

ศาสตราจารย์ ดร.เสาวนีย์ อัสวโรจน์

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ